

ostile apărute spontan între ei, realizând caracterul și gradul prejudiciabil al acțiunilor sale, i-a aplicat acestuia o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea scapulară dreapta, provocându-i, conform raportului de expertiză judiciară nr. 202118D0006, din 20.01.2021, plagă tăiată a spatelui pe dreapta, penetrată în cavitatea toracală, care s-a complicat cu pneumotorax și emfizem-musculat și subcutan, care puteau fi cauzate de acțiunea traumatică a unui obiect ascuțit-tăios, care condiționează pericol pentru viață și în baza acestui criteriu se califică ca vătămări corporale grave, periculoase pentru viață, în timpul primirii lor.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut în totalitate faptele indicate în rechizitoriu, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată.

Dat fiind că vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin prin probele administrate, acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată gravă a integrității corporale și a sănătății, care este periculoasă pentru viață.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform cărui inculpatul beneficiază de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoarea, că lipsesc circumstanțe agravante, cele atenuante fiind căința sinceră și recunoașterea vinovăției, concluzionând că corectarea și reeducarea ultimului este posibilă fără izolare de societate, aplicând în privința lui prevederile art. 90 Cod penal.

3. Procurorul raionului Drochia, Diana Turenco, a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie condamnat în baza art. 151 alin. (1) Cod penal la 6 ani închisoare, cu executare.

Apelanta a invocat că aplicarea art. 90 Cod penal nu este suficientă pentru corectarea și reeducarea inculpatului, în scopul prevenirii comiterii altor infracțiuni, precum și pentru restabilirea echității sociale, nu este corespunzătoare gradului prejudiciabil al faptelor comise și circumstanțelor cauzei, nu poate fi considerată adecvată și nu va contribui la atingerea scopurilor pedepsei penale, deoarece partea vătămată a avut de suferit în urma acțiunilor inculpatului.

Totodată, la emiterea sentinței, instanța de fond nu a ținut cont de prevederile art. 61 Cod penal, precum și de faptul că infracțiunea comisă face parte din categoria celor grave.

Instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciat ca un mijloc preventiv de apărare social, care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la reabilitarea social concretă. Pedeapsa este un echitabilă când ea impune infractorului unele lipsuri, restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți perturbate prin infracțiune.

Pedeapsa privativă de libertate va fi efectivă pentru reeducarea și corijarea celui vinovat, va restabili drepturile lezate în urma comiterii infracțiunii, fiind echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauze, urmând să ducă la atingerea scopului de reeducare a inculpatului.

Or, conform pct. 12 al Hotărârii Plenului CSJ nr. 8 din 11.11.2013 Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, la stabilirea pedepsei

cu aplicarea art. 90 Cod penal, instanțele urmează să identifice circumstanțele excepționale pentru stabilirea unei pedepse mai blânde și alte circumstanțe importante care ar permite condamnarea cu suspendarea pedepsei.

Deci, luând în considerație pericolul social al acestei categorii de infracțiuni și impactul acesteia în societate, inculpatul urmează a fi izolat de societate.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2022, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Lui Garabișca Lilian, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (1) Cod penal, i-a fost aplicată pedeapsa de 3 ani și 4 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, începând din 15.02.2022.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond greșit și-a motivat soluția de individualizare a executării pedepsei în privința inculpatului și nu a pătruns în esența problemei de fapt și de drept, susținând o poziție eronată în ce privește aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, discordanța dintre cele reținute de instanță și circumstanțele reale ale cauzei, precum și ignorarea unor aspecte evidente, având drept consecință pronunțarea unei concluzii premature și greșit motivate în privința aplicării pedepsei cu executarea suspendată.

Or, pedeapsa stabilită inculpatului este nejustificat de blândă, fiind în contradicție cu persoana vinovatului și rolul acestuia în comiterea infracțiunii.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia. Aplicarea unei pedepse inequitabile poate avea drept consecință violarea drepturilor omului protejate de Convenția Europeană.

Conform art. 90 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, poate ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită și poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă.

O condiție prevăzută expres în art. 90 alin. (1) Cod penal constituie concluzia instanței că nu este rațional ca inculpatul să execute pedeapsa stabilită. Astfel, este prerogativa instanței de judecată să aprecieze că scopul pedepsei poate fi atins chiar și fără executarea efectivă a acesteia. În formarea convingerii, instanța de judecată urmează să țină cont de totalitatea condițiilor expres prevăzute de lege. Deși legea nu îngrădește libertatea instanței de judecată de a-și forma convingerea cu privire la posibilitatea făptuitorului de a se îndrepta fără executarea efectivă a pedepsei, ea obligă instanța să-și motiveze hotărârea de suspendare condiționată a executării pedepsei, indicând precis acele motive pe care s-a întemeiat convingerea ei.

Prin urmare, în afară de motivele care au servit temei pentru stabilirea pedepsei principale, instanța urma să dea o motivare suplimentară, din care

considerente a concluzionat că inculpatul nu este rațional să execute real termenul pedepsei stabilite.

Însă, instanța de fond a omis să se expună argumentat asupra necesității aplicării față de inculpat a unei pedepse cu suspendarea condiționată a acesteia.

Conform soluției instanței de fond, la stabilirea și aplicarea pedepsei în privința inculpatului, instanța nu au avut în vedere scopul și criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. 61 și 75 Cod penal, nu a ținut seama de circumstanțele reale ale cauzei, care fiind analizate, per ansamblu, nu permit stabilirea unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării ei.

Astfel, modalitatea de executare aleasă în privința inculpatului nu este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere fapta comisă și urmările grave produse și comportamentul acestuia pe parcursul comiterii faptelor prejudiciabile, care a fost unul cinic, obraznic și sfidător față de normele morale.

Deci, este echitabil de a-i aplica inculpatului pedeapsa definitivă, cu închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Or, sunt întemeiate motivele apelului acuzării că concluzia instanței inferioare că corijarea inculpatului este posibilă prin aplicarea prevederii art. 90 Cod penal - suspendarea condiționată a pedepsei, este greșită, neîntemeiată și, din aceste motive, o va exclude.

5. Partea vătămată Botnaru Ion, declară recursuri ordinare, în care solicită casarea deciziei menționate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul invocă că i-a fost reparat prejudiciul integral, nu are pretenții de ordin material sau moral față de inculpat, ultimul este un familist bun, nu are antecedente penale, a recunoscut vina, a contribuit activ la stabilirea adevărului, imediat după comiterea infracțiunii, i-a acordat ajutor și a suportat toate cheltuielile de tratament, nefiind necesară izolarea lui de societate.

Or, instanța de fond i-a aplicat o pedeapsă corectă și legală.

În drept, recursurile sunt întemeiate pe art. 420 - 422 și 427 - 430 Cod de procedură penală.

5.1. Declară recurs ordinar și avocatul Alexandru Covdii, în numele inculpatului, în care solicită casarea deciziei menționate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul indică că la stabilirea pedepsei, instanța de apel nu a luat în considerație că inculpatul a contribuit activ la descoperirea infracțiunii și a recunoscut vina, anterior nu a fost tras la răspundere penală, imediat după comiterea infracțiunii, i-a acordat ajutor părții vătămate și a suportat toate cheltuielile de tratament, că acesta se caracterizează pozitiv, partea vătămată nu are pretenții față de el și a solicitat să nu fie pedepsit aspru, împrejurări în care corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă fără izolare de societate.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală - s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.2. Avocatul Dumitru Malesenco, la fel, declară recursuri ordinare în numele inculpatului, în care solicită casarea deciziei menționate și menținerea sentinței instanței de fond.

Recurentul invocă că instanța de apel a ignorat că conflictul a fost inițiat de partea vătămată, care a recunoscut acest fapt și a solicitat ca inculpatul să nu fie izolat de societate, că inculpatul s-a căit sincer, a recunoscut vina și a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, că se caracterizează pozitiv, este un bun familist, nu are antecedente penale.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, conform art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect se reține că în recursurile părții vătămate Botnaru I., în pofida prevederilor enunțate, nu este indicat niciun temei din cele nominalizate în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, iar recursul avocatului Malesenco D. este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede temeiurile că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor din apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței (*pct. 5., 5.2. din decizie*).

Însă, în acest recurs, în pofida normelor de drept enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, asupra căror motive concrete din apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel, care ar fi erorile de drept și esența că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța ar fi admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la prevederile art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, fiind omisă în totalitate argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5., 5.2. din decizie*).

Pe lângă aceasta, în corespundere cu art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs doar decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația.

Totodată, în recursul părții vătămate, care nu a declarat apel, lipsește cu desăvârșire argumentarea privind eventuala înrăutățire a situației sale prin decizia contestată (*pct. 3.-5. din decizie*).

Rezultă, că recursurile menționate nu îndeplinesc cerințele legale de formă și conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al părții vătămate și avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care le-ar

justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeieri neargumentate legal de recurenți (pct. 5., 5.2. din decizie).

Ori, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de formă și de conținut.

Prin urmare, odată ce recursurile părții vătămate nu îndeplinesc cerințele legale de formă și de conținut, acesta urmează a fi declarate inadmisibile.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat și în raport cu circumstanțele invocate în recursurile ordinare ale avocaților, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (pct. 5.1., 5.2. din decizie), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii atacate, inclusiv cele reproduse în pct. 4., din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând corect cont de prevederile art. 7, 61, 75, 90 alin. (1) Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală. Pedepsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare. Dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate

vinovatului, *indicând numai decît în hotărâre motivele* condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei.

În consecutivitatea enunțată, instanța de apel just a concluzionat că în cazul în care inculpatul a recunoscut vina și s-a căit, solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, nu are antecedente penale, dar a comis o infracțiune gravă, care se pedepsește în exclusivitate cu închisoare de la 5 la 10 ani, comisă cu utilizarea cuțitului și soldată cu vătămări corporale grave, periculoase pentru viața părții vătămate, în sentință lipsind motivarea obligatorie a aplicării prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal (*pct. 2. din decizie*), suspendarea condiționată a executării pedepsei închisorii stabilite inculpatului, reprezintă o soluție de pedeapsă penală prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării ultimilor, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atît din partea lui, cît și a altor persoane.

Prin urmare, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, fiind una echitabilă și proporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, cît și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atît din partea lui, cît și a altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Pe lângă aceasta, recursurile avocaților, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5.1., 5.2. din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat probele și circumstanțele cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului.

Însă, pornind de la relevanțele art. 90 alin. (1) Cod penal, art. 27, 101 alin. (2) și (3), 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, instanța *poate* dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea probelor și circumstanțelor cauzei în latura pedepsei penale în alt sens decît cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Mai mult, motivele invocate în recursurile nominalizate, în latura individualizării pedepsei, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 4. - 5.2. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița c. Moldovei*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenții avocați, că hotărârea atacată cuprind motivele pe care se întemeiază soluția, că s-au aplicat inculpaților pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că aceste recursuri ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce sunt vădit neîntemeiate, recursurile declarate de avocații Malesenco D. și Covdii A. urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 1), 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de partea vătămată Botnaru Ion, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2022, în privința inculpatului Garabișca Lilian XXXXX, pe motiv că nu îndeplinesc cerințele de formă și de conținut.

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de avocații Dumitru Malesenco și Alexandru Covdii, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți din 15 februarie 2022, în privința inculpatului Garabișca Lilian XXX, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 22 iulie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico